

Aftenposten og CO₂- eventyret

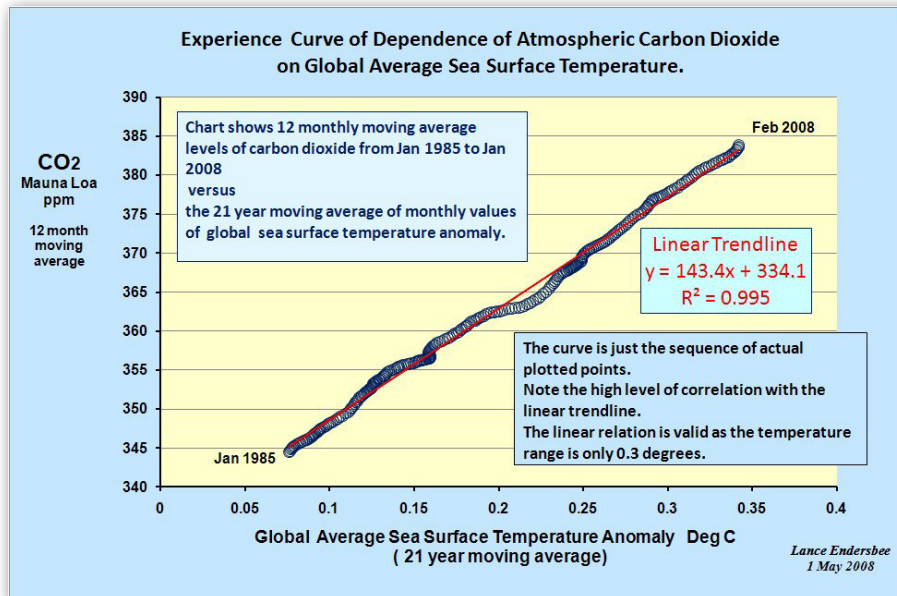
Ole Henrik Ellestad*

Som ledd i støtten til IPCC før klimamøtet i Paris har Dag Hessen en kronikk i Aftenposten 10.11. Han viser til de, etter hans mening, «banebrytende» CO₂-målingene på Mauna Loa (Hawaii) fra 1958. Da «glemmer» han CO₂ målinger gjort de siste 200 år og bestemmelser fra paleontologiske data som alle viser svak sammenheng gjennom 600 millioner år. I perioder med tilsynelatende samvariasjon varierer temperaturen først, og så følger CO₂-konsentrasjonen. CO₂ kan derfor ikke være en dominerende faktor ved klimavariasjoner, men styres i stor grad av temperaturen.

Dette var kjente fakta for verdens ledende klimaforsker på 1900-tallet, grunnlegger og leder av CRU, Hubert Lamb. For temperaturen steg og sank uten at CO₂ endret seg betydelig, som i oppvarmingsvarmepene 1860–80 og 1920–40, og den sank uten at CO₂ endret seg nevneverdig i 1880–1915 og mens CO₂ begynte å øke betydelig mellom 1940–75. Fra 1998 har temperaturen i snitt flatet ut, mens CO₂ har økt markant. Det er faktisk bare i perioden 1980–2000 at det er sammenfall mellom CO₂-økning og temperatur (Klimanytt 39). Dette er naturens demonstrasjon som ikke kan endres av beregningssmodeller eller vedtak i organisasjoner. I alle andre sammenhenger ville det være en neglisjerende kort periode. Men ikke for det sterkt politiserte klimafeltet.

Hessens «CO₂-verden» begynner med målingene i 1958 på Hawaii (Mauna Loa). Hessen er en dyktig formidler, som forfatteren A. A. Milne, som skrev Ole Brum. Hessens CO₂-verden er som Ole Brums hundremeterskog – høyst begrenset. Han omtaler den «besynderlige økningen» etter at målingene begynte. Men mellom 1812 til 1963 ble det publisert 180 000 målinger av CO₂ i atmosfæren Disse eksisterer ikke i Hessens verden – ei heller for IPCC. De er «lagt i en skuff» karakterisert som unøyaktige og upålitelige. I stedet benyttes målinger av CO₂ innesluttet i isbreer i Antarktis.

Jeg har ikke sett noen seriøs sammenligning av nøyaktighet av CO₂ i isbreer og tidligere målinger av luften. Men det er velkjent at noen av tidens ypperste vitenskapsmenn publiserte luftmålinger, at noen av dem var Nobelprisvinnere, og at de arbeidet seriøst med interkalibrering og andre rutiner for god laboratoriepraksis. Så hvorfor «gjemme målingene i skuffen»? Tilnærmet identiske verdier i 5 års overlapp med målingene på Mauna Loa demonstrerer akseptabel nøyaktighet¹. Og de viste omtrent litt høyere bakgrunnsverdier over en 70-års periode fra ca 1850 enn målingene fra isbreer. Målingene er dermed akseptert av IPCC i perioder med overensstemmelse, men ikke når det blir avvik. Det blir for enkelt og uvitenskapelig.

Figuren til venstre viser CO₂-mengden som funksjon av global havtemperatur. En svært god korrelasjon på 0,99. Hessens vurdering av CO₂-syklusens mange komponenter mangler den viktigste faktor, Henrys lov fra 1803. Ved en gitt temperatur er mengden av CO₂ løst i vann proporsjonal med mengden av CO₂ i atmosfæren over vannflaten (partialtrykket). Ved økt temperatur avgis CO₂ til atmosfæren, motsatt ved lavere temperaturer. Ved dagens betingelser er det 50 ganger mer CO₂ i vann enn i atmosfæren. Når likevekt innstiller seg vil omtrent samme fordeling gjelde for menneskelige CO₂-utslipp. Det er en rekke andre CO₂-kilder også inklusive de som Hessen nevner (knfr Klimanytt 97 og 101).

IPCC har lansert en liknende kurve med CO₂ og lufttemperaturen. I realiteten er det et bevis for at Henrys lov gjelder, men det nevner de ikke.

1. E.-G. Beck, *Energy & Environment* vol 18, 2007